

Minnesanteckningar från Grenseråd 16-17 november 2022

Voksenåsen, Oslo

Trond-Erik o Kikki inleder och hälsar välkommen och Knut Storberget fortsätter med lite historik om Voksenåsen som är Norges nationalgåva till Sverige efter andra världskriget och som förvaltas av svenska staten.

Tidigare generationer har haft krig nära inpå men detta nu finns även i nutid i Europa med Ukrainakriget. Vi behöver fortsätta att jobba bort gränshinder och bygga fred på vår nivå.

-Viktigt att använda tid på sånt som är konstruktivt.

-Vi står inför stora utmaningar och spänningen blir större med ny NATO gräns.

-Arbetet vi gör nu är en bra grund om det kommer nya kriser.

-2 landshövdingar och 2 statsråd som idag är samlade på ett ställe är unikt!

Dalarnas nya landshövding Helena presenterar sig kort och pratar om att bygga fred görs i civila arbetet, gränsfrågor viktigt för tillväxt mm.

Georg Andrén tar över och pratar om arbetet under pandemin och nu vikten av att träffas fysiskt och konsekvenserna av kriget i Ukraina nu som är i vårt närområde. Kriget utmanar en världsordning.

1905 -unionsupplösningen Sverige- Norge, där hittade man lösningar genom samverkan. Gick sisådär under pandemin, de statliga myndigheterna och kommunerna jobbade nära varandra men på politisk nivå fanns ej samma samverkan.

Viktigt att riva handelshinder och fortsätta framåt.

1952 14 juli – infördes passfrihet inom norden , i många länder är gränser farliga, och/eller byråkratiska och krångliga som tex. Palestina- Israel , Nord o Sydkorea.

Gränsen mellan Sverige och Norge är "tråkig" man märker knappt att man passerar en gräns, det är gränslöst, vi rör oss fram o tillbaka.

Hur får vi till ett samarbete med grön omställning – det är utmaningar framåt.

2022 firar vi 50 år av passfrihet och Grensetjänsten 20 år

Jan Christian Vestre – Näringsminister i Norge

Favorittema- handel Sverige o Norge

1+1 mer än 2

Det finns stor potential i vårt samarbete- politiken behöver hjälp att identifiera gränshinder och hitta lösningar, han nämner vissa av de utmaningar som finns idag när det gäller skatter mm.

Investeringar, handel och gemensamma projekt ökar som ett exempel av oss alla som jobbar med gränsnära frågor.

Vi har haft två svåra år med pandemin där vi borde ha haft ett bättre gemensamt arbete gällande tex gränstängning, händer det igen måste det vara mer koordinerat, bättre beredskap behövs , dock är detta nu historia och vi måste nu blicka framåt.

Globala utmaningar nu- viktigt att Sverige o Norge jobbar tillsammans, klimatkrisen , tex, vi har ej tid att vänta till 2030- stora mål skall infrias inom klimatområdet, gröna industriella lösningar, vi behöver samarbeta, vi är tillsammans 16-17 miljoner.

Vi påverkar varandras ekonomier stort. En fördel att vi redan är så integrerade då det nordiska perspektivet är viktigt.

Vi befinner oss i en energikris och nya teknologier behövs.

Energi o industri – grönt industrilyft hav o vind , vätgas, skog o trä mm Vestre ger exempel på ny fabrik i Fredrikstad.

Vestre hoppas på fortsatt bra samarbete med ny svensk regering och önskar en gemensam svensk norsk industripolitik.

”hela Sverige exporterar””hela Norge exporterar”dela kunskap istället för att konkurrera.

Vad kan vi göra gällande skattepolitik mm – viktigt att vi tar upp det med våra politiker, Vestre skall jobba hårt för förbättringar o utveckling och eliminera gränshinder.

Madsen från Gränshinderrådet vill att många av de rapporter som produceras inte bara hamnar i en låda utan att man arbetar med dom tex skatterapporten och fagutdanning.

Digitalisering- finns lösningar men tjänsterna saknas.

Krissamarbetet- Cecilia Nilsson frågar Vestre vad vi kan göra för att stödja politiken på nationell nivå gällande krisarbetet.

Bankbranschen -svårt att skaffa bankkonto i Norge (Willy Örnback) , kan ta upp till ett år.

Anders Andersson – grön omställning – tull o gränshinder viktigt att se över.

Ann Sophie Liebst poängterar att det är viktigt att se på hela nordiska nivån – gränssamarbetet- gränstängning – (Island-Grönland mm glömdes under pandemin).

Vestre – vi behöver bilaterala avtal o kontakter – nordisk dimension, vi behöver strukturera upp arbetet gällande de rapporter etc. som Madsen nämner, behöva nationell samordningsfunktion.

Knut tackar Vestre för hans engagemang och besök.

Sandra Forsen och Vibeke Hammer Madsen

Norge är ordförande i Ministerrådet 2022

Nordiska ministerrådet ett fredssamarbete från början, det officiella regeringssamarbetet, gränshinderrådet är en del i arbetet.

Gränshinderrådet identifierar prioriterar och föreslår lösningar på gränshinder. Målet är att främja den fria rörligheten. Regeringarna o departement och ministrar m.fl. har stort ansvar att gränshinder blir avklarade.

Tätt samarbete med Gränstjänster etc.

Ex – fokus på fyra temaområden

-skatterelaterade gränshinder

-digitalisering

-branschrelaterade yrkeskvalifikationer

- folkbokföring

Gränshinderrådet tar gärna input o feedback från andra instanser.

Gränshindergruppen – Claes Håkansson

Gruppens uppdrag är delvis att konkret stödja Nordiska ministerrådets Gränshinderråd i dess arbete.

12 parlamentariker samt 1 UNR finns i gruppen

Prioriterade områden:

1.Yrkesutbildningar och erkännande av branschrelaterade yrkeskvalifikationer

2.Skatterelaterade gränshinder

3.Digitaliserig

4.Transport

Rapport – attraktive erhvervsutdannelser i Norden.

Trond-Erik Grundt- lägesrapport från Grensetjänsten

Praktexempel på att nätverket fungerar- ger ett exempel från vardagen på Grensetjänsten.

Avtackning av Anders Andersson Eda Kommun och Björn Terje Andersen Innlandet Fylkeskommune som går i pension nästa år.

Info om att från nästa år är det fysiskt gränsråd på våren och digitalt möte på hösten, detta då man nu jobbar mer i förenklingsgrupper mm

Gränshinder och förenklingar

Oskar och Kikki pratar om gränshinder och förenklingar – vid mötet i juni 2022 gjorde Grenserådet 3 prioriteringar

E-legitimation / E-signatur: Det mesta vi gör idag är beroende av att man har e-legitimation, ex.vis kontakter med myndigheter. Då det är bankerna som hanterar e-legitimation så är det svårt att kunna få till lösningar för de som har fiktiva personnummer (d-nummer – samordningsnummer).

Enligt svenska Bankföreningen så kan det bli lättare när Skatteverket inför stärkt samordningsnummer.

12 dec 2023 – då införs ett EU-direktiv att man ska kunna använda sin nationella e-legitimation inom EU.

Kreditvärdighet – Har avskrivits av Gränshinderrådet men det fungerar fortfarande inte med fiktivt personnummer. En gränsarbetare särbehandlas då kreditgivare inte kan hitta inkomstuppgifter. Är det juridiska på plats? Behöver det ske en lagändring? Gör det möjligt att göra kreditupplysnings på fiktiva personnummer!

Beskattning – Ny typ av mobilitet – ”jobbhopp” mellan olika länder, en månad här och där. Ett sånt typ av arbetssätt är inte kompatibelt med det nuvarande nordiska skatteavtalet. Hur skapar vi en strategi för detta?

Vad kostar tex gränsgångaravtalet? Hur många gör fel? Vad kostar felen? Någon handläggare skall rätta till och hur många gör medvetet fel? Hemmakontor och flygande personal är andra grupper som till stor del berörs annorlunda av skatteavtalet.

Sandra Forsén informerar - Även när Gränshinderrådet avskriver ett hinder så kan man fortsätta att jobba med det – ” loppet är inte kört”

Förenklingsgruppen Individ, Kikki och Oskar ger en kort information och några exempel så som att arbetet med en gemensam utbildning Region Värmland/NAV nu är på gång.

Mikael Sondell berättar om Förenklingsgruppen Näringsliv, tipsar om verktyget Ditt Gränsproblem där alla (individer, företag, tjänstemän, föreningar etc.) kan rapportera in vad man tycker är ett gränshinder eller problem, www.dittgransproblem.com.

Annika Daisley – Svinesundskommittén

Annika berättar om långa köer vid tullstationerna i Svinesund vilket påverkar näringslivet och kostar mycket pengar för aktörerna- samarbetsgrupp uppstartad tillsammans med branschorganisationerna och myndigheterna för att se på detta problem. Det pågår även samarbete gällande ambulanser över gränsen.

Skoglig bioekonomi – vilka hinder ser dom? Som bromsar utveckling – finns en ny rapport.

Ex – finansieringssystem hämmar innovationer via testbäddar – (nya produkter , nya innovationer etc.)

Dagen avslutas av Valgerd Svarstad Haugland ,Statsforvalteren i Oslo o Viken som tackar för en intressant dag.

Torsdag 17 nov

Trond-Erik hälsar välkommen till dag två som innehåller presentationer av :

Jessica Olsson – Business Sweden -The Swedish Trade & Invest Council

Senergia Norway- CEO Simson Jakobsson

Krisberedskap och öppna gränser – Cecilia Nilsson, Svinesunds kommittén

Gemensam Svensk-norsk polisstation

Mattias Skarp, Projektledare Polisregion Bergslagen

Björn Ellingsen, Prosjektleder Innlandet Politidistrikt

Motarbeider AS – Halvor Haukerud

Björn Terje Andersen, Innlandet Fylkeskommune

Georg Andren – sammanfattning och avslut och bjuder in till Karlstad om 6 månader, förslagsvis 30-31 maj.

Knut Storberget

Vid tangenterna: Madelene Kutt

Let's make better mistakes tomorrow!